

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitwoj jednosłowny na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisy nadastanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panay Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Burmistrz Bandtke-Stężyński o gospodarce m. Czeszochowy.

Czeszochowa, 1 | 9.

Mamy już Radę miejską z wybranych, na czele zarządu m. Czeszochowy stanęli ludzie swoi, znający potrzeby miasta i jego mieszkańców, słowem powoli po lat dziesiątkach stajemy się gospodarzami we własnym domu.

Ale przejmujemy gospodarkę miejską w warunkach więcej niż opłakanych, staje niby u wrót zachwaszonego ogrodu, dlatego też obowiązkiem każdego obywatela jest zaznajomienie się z tym co posiadamy i co przy umiejętnej gospodarce miejskiej osiągnąć możemy.

Sądząc, że obowiązkiem prasy polskiej jest szczegółowe informowanie społeczeństwa o wszystkich dziedzinach powstającej państwowości własnej, a głównie o najbliższej nas dotyczącej gospodarce miasta naszego, staramy się, w miarę warunków obecnych, omawiać dość szeroko zarówno działalność naszej Rady miejskiej jak i Magistratu.

W tym też celu zapraszamy również do współpracy tych wszystkich, którzy o gospodarce m. Czeszochowy mają coś do powiedzenia, a więc pp. członków Magistratu, Rady miejskiej i obywateli.

Znane są już zapewne czytelnikom „Gonia” notowane przez nas, a wygłaszane niejednokrotnie na posiedzeniach Rady, zapatrywania na gospodarkę miasta naszego p. nadburmistrza dr. J. Marczewskiego, w numerze dzisiejszym pozwalamy sobie umieścić przemówienie p. burmistrza Bandtke-Stężyńskiego, wypowiedziane podczas ostatniego posiedzenia Rady miejskiej, a które według stenogramu naszego sprawozdawcy brzmi:

Miasto nasze zaliczyć wypada do uboższych w Królestwie Polskiem, ponieważ posiada bardzo nieznaczny majątek nieruchomy, przy zupełnym braku kapitałów, prócz tego miasto Czeszochowa zamieszkała jest w 1/4 przez ludność mniej lub więcej ubogą.

O stopniu zamożności miasta świadczy zwykle siła i zdolność płatnicza podatkowa mieszkańców. Tymczasem ta ostatnia przedstawiać będzie dla nas wielką troskę, tak obecnie jak i w przyszłości.

Przed wojną budżet rozchodów miasta, posiadającego wówczas około 90,000 mieszkańców wynosił 240,000, rb. łącznie z dodatkiem na polisie, ogólna zaś liczba opodatkowanych osób wynosiła około 3,300.

Z wybuchem wojny kosztą Dobroczynności Publicznej, Kuchni i wsparcia dla biednych, utrzymania szpitali, przytułków, instytucji dobroczynnych, szkół miejskich, podniosły się do pół miliona rocznie.

skieh, jak np. utrzymania policji doszły do 110,000 rb. i obecnie dopiero do 102,000 mk. zredukowane zostały.

Iane wydziały miejskie wymagały reorganizacji i polepszenia bytu pracowników w myśl zasad samorządowych.

I nadal przygotować się musimy do znacznych wydatków, lecz szukając zarazem sposobu pokrycia tych ostatnich, pomimo, że trwająca wojna rujnuje nas nadal, przy stagnacji zarobkowej już od lat trzech.

Często spotykamy się ze służbami zresztą zdaniem, że ciężary tej klęski wojennej i częściowa amortyzacja zaciąganych pożyczek będą już ciężarem obecnego pokolenia i poważnie zwiększać roczne rozchody miasta.

W jaki więc sposób należy działać i szukać środków na pokrycie tak znaczenie zwiększonego budżetu.

Sądzę, że odpowiedź jest jedna:

1. Zadaniem miasta winno być tworzenie instytucji miejskich dochodowych, nie pomijając nawet zmopolizowania niektórych gałęzi handlu.

2. Stopniowe zwiększanie dochodowości istniejących przedsiębiorstw miejskich, chociażby te ostatnie wymagały dalszych nakładów.]

3. Wprowadzenie podatków pośrednich, lecz jak najmniej obciążających klasę uboższą mieszkańców.

4. Usunięcie z miasta i odesłanie do odpowiednich gmin żebraków-włóczęgów i uchylających się od wszelkiej pracy nędzarzy, nie będących stałymi mieszkańcami Czeszochowy w myśl dawnych przepisów, żeby wymienieni nie zapełniali szpitali i przytułków, na które miasto łożył musi.

5. Rozsądne i sprawiedliwe tworzenie, lecz stanowcze przeprowadzenie podatków bezpośrednich, bez których obyć się nie można, pomimo, że podatki te stanowią najbardziej bolesną kwestję. Tutaj nadmienić wypada, że jakkolwiek społeczeństwo nasze nie jest jeszcze przygotowane do wprowadzenia najsprawiedliwszego podatku dochodowego, wszystkie podatki muszą być tak obmyślane, żeby po pewnym czasie mogły być wymienione na jeden podatek dochodowy.

Podług przypuszczalnego obliczenia, zaledwie 10 do 12 tysięcy mieszkańców, będzie można pociągnąć do płacenia chociażby najdrobniejszych opłat podatkowych, pomimo, że miasto liczy obecnie około 72,000 mieszkańców. Stosunek ten jest niepokojący. Do obowiązków Deputacji Podatkowej należeć będzie, ściśle zbadać, czy rzeczywiście liczba opodatkowanych nie może być zwiększona i czy obywatele miasta speł-

Stosownie do przepisów prawnych podatki miejskie od nieruchomości, mają pierwszeństwo przed wszelkimi długami obciążającymi nieruchomość, jedynie przez 2 lata i rok bieżący. Po upływie tego terminu tracą pierwszeństwo i mogą być zahypotekowane po istniejących już długach. Obliczone w dniu 13 | I roku 1917 suma zaległych podatków od nieruchomości po dzień 31 grudnia 1914 roku wynosiła rb. 70153, suma tych zaległości rosnie bezustannie. Zaległości od 1 | IV roku 1916 zwiększyły się o 185651 rb. i nieznaczna suma do tej pory wpłacona tylko została. Jestto sprawa bardzo poważna, nad którą zastanowić się wypada w najbliższej przyszłości. Wracając obecnie do głównej treści, tj. do źródła dochodów.

6. Tak długo jak trwać będzie obecna wojna korzystać musimy z udzielanych nam pożyczek dla wyrównania budżetu i pokrycia nadzwyczajnych wydatków i strat.

W obecnych warunkach nie możemy dojść do prawidłowej gospodarki finansowej. Musimy ratować ubogą i zagrożoną w swym bycie ludność, pomimo olbrzymich ofiar ze strony miasta, chociaż takich wydatków znacznych nie znosi normalny budżet miejski.

7. Niezbędna jest gruntowna reorganizacja buchalterji i Kasy Magistratu, żeby w każdej chwili można sobie zdać sprawę o stanie i biegu wpływów i rozchodów, oraz zobowiązań miasta.

Jakkolwiek jest to tylko techniczna sprawa nie dająca dochodu jednakże brak jasnego pod tym względem obrazu zaprowadzić nas może na zupełnie błędną drogę i narazić na straty.

Bolesne to dla nas, że niemożemy przystąpić do zwiększenia ilości szkół miejskich, gdyż brak elementarnego wykształcenia ludu jest klęską dającą się strasznie odczuwać. Lecz sprawę tak ważną odłożyć musimy do czasów normalnych z powodu braku funduszy.

Reasumując wszystko przyjdzie mi do przeświadczenia, że stan finansowy miasta przedstawia się nie korzystnie, jeżeli nie groźnie.

Ale rozsądną gospodarką, wytrwałą pracą, sumiennym pojmowaniem obowiązków obywatelskich, oszczędnością, przy wzajemnym zaufaniu, uchronimy miasto od grożącej mu klęski, a zarazem spełnimy swój obowiązek.

Echa ustąpienia Rady Stanu.

W dniu 30 z. m. pod przewodnictwem wice marszałka, w obecności pp. komisarzy rządowych, odbyło się 83 posiedzenie plenarne Tym. Rady Stanu.

Na posiedzeniu tem odczytano podziękowanie Jego Cesarskiej Mości Cesarza Karola za życzenia, złożone Mu w dniu urodzin przez Tym. Radę

Imieniem obu rządów komisarz rządu austriacko-węgierskiego, bar. Konopka, złożył zasadnicze oświadczenie, które zostało wczoraj przesłane prasie.

Przyjęto do wiadomości oświadczenie pp. Dzieluskiego, Kozłowskiego i Sokolowskiego, którzy byli nieobecni na posiedzeniu 25 ub. m., że solidaryzują się najzupełniej z uchwałami wówczas powziętymi.

Przyjęto do wiadomości treść odezwy p. gen-gub. Beselera w sprawie Legionów, oraz sprawozdanie Komisji przejściowej z rozmowy z gen. Beselerem.

Ustalono, że Komisja przejściowa wybrana została dla załatwienia spraw bieżących, wykończenia roz poczętych, oraz dla przekazania wszystkich spraw nowym polskim władzom państwowym. — Osobiste funkcje i atrybucje marszałka koronnego pełnić będzie przewodniczący Komisji przejściowej.

Komisja przejściowa sama zdecydowała o momencie swego rozwiązania, oraz o przeznaczeniu, przekazaniu lub likwidacji poszczególnych biur, instytucji i funduszy.

Polecono sekretarzowi przystąpić do ułożenia szczegółowego sprawozdania z czynności T. R. S.

Złożono podziękowanie pp. komisarzom rządu austriacko-węgierskiego i niemieckiego, oraz ich zastępcom na życiowe stanowisko i pomoc w pracach Rady Stanu. Wysłuchano najwzajem życzliwego pożegnania ze strony pp. komisarzy, wygłoszonego przez Eksc. bar. Konopkę i hr. Czapskiego, wreszcie złożono podziękowanie za pracę p. wice-marszałkowi.

WOJNA.

Lenin w Szwajcarii.

KARLSRUHE. 1 | 9. „Neue Korrespondenz“ donosi, że Lenin znajduje się obecnie w Szwajcarii, gdzie zamieszkuje w Genewie.

Zły stan urodzajów we Włoszech.

AMSTERDAM. 1 | 9. Przedstawiciel socjalistów angielskich otrzymał wiadomość od socjalistów włoskich wiadomość, że z powodu złego stanu urodzajów i złej gospodarki w kraju Włochy zmuszone będą zawrzeć pokój.

Krew, życie i mienie ludów.

AMSTERDAM. 1 | 9. „Manchester Guardian“ donosi, że w obecnych walkach narodów w okresie od 1914 do 1917 roku — powołano pod broń 49,500,000 żołnierzy; z czego 9,750,000 zginęło, 23,500,000 — rannych. Prócz tego z cywilnej ludności odniosło uszkodzenia 14,500,000. Z liczby 23,500,000 rannych, 12,000,000 pozostało inwalidami na całe życie. Jeńców wzięto 4,250,000.

Koszty wojenne od d. 1 sierpnia 1914 r. do 1 sierpnia 1917 r. wyniosą 500 miliardów marek, nie wliczając w to strat poniesionych wewnątrz krajów.

„Manchester Guardian“ donosi dalej, że Europa nie spłaci swych długów nawet w ciągu 100 lat.

Za oddanie Rupla Niemcom.

GENEWA. 1 | 9. „Petit Parisien“ donosi, że Günaris, poseł do parlamentu w Atenach, z powodu oddania wojskom bułgarskim niemieckim miejscowości Rupel, został oddany pod sąd wojenny.

Grey nie umarł.

BERLIN. 1 | 9. Według otrzymanych z Londynu wiadomości, zmarły Grey nie był dla w n y m ministrem spraw zagranicznych, który żyje, lecz był gubernatorem Kanady.

Teatr PARYSKI

Tylko 3 gościenne występy — Warszawskiego Teatru Polskiego
ze znakomitą artystką

Marją Przybytko-Potocką

W niedzielę dnia 2-go Września r. b.
ostatni pożegnalny występ
„SZOŚĆCIEFRANIA“
Komedia 3-ch aktach W. Perzyńskiego.
„KOLACYJKA“
Komedia w 1-ym akcie A. Schnitzlera.

Ceny miejsc od 1 do 7 mk. — Początek punktualnie o godzinie 8 minut 30.
Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Jackowskiego.

Żądania socjal. angielskich.

BERNO. 1 | 9. „Journal des Débats“ donosi, że angielska partja socjalistyczna przygotowała referat, ustalający warunki pokojowe i żądający wypłacenia odszkodowań, z funduszu wspólnego, zebranego przez wszystkie kraje prowadzące wojnę. Względem ludności Alzacji i Lotaryngji, Polski, krajów bałkańskich, Armenji, Algieru, Irlandji i t. d. ma być zastosowany plebiscyt, ażeby te narody mogły same wybrać sobie rządy. Dalej żąda partja socjalistyczna, ażeby Mezopotamja zwrócona była Turcji, a kolonie niemieckie — Niemcom.

Krwawe starcia w Petersburgu.

STOKHOLM. 1 | 9. Na przedmieściach Petersburga wybuchły znowu rozruchy. Doszło do krwawych starć pomiędzy kozakami a bezrobotnymi.

Socjalistom nie wolno się zbierać.

STOKHOLM. 1 | 9. Pisma ludności donoszą z Paryża, że prefekt policji wydał rozporządzenie, na mocy którego wzbrouione są wszelkie zebrania socjalistyczne.

Centrowcy śląscy z powiatów pszczyńskiego i rybińskiego powzięli między innymi następującą uchwałę: „Dla polskiej ludności Prus żądamy jak i dotąd żądaliśmy, zupełnego równouprawnienia, usunięcia na stałe polityki klucza szpilkami, zniesienia wszystkich ustaw wyjątkowych, polskiej nauki religij w szkołach ludowych oraz pielęgnowania polskiego śpiewu i nauki czytania i pisanja oraz możliwości nauki w wyższych szkołach w częściach kraju z mieszaną językowo ludnością“.

Chwila bieżąca.

— Szwedzkie biuro telegraficzne donosi o zawarciu przymierza grecko-francuskiego.

— Omawiając położenie parlamentarne w Niemczech „Humanite“ twierdzi, że w tych warunkach koalicja powinna ponownie wyjaśnić swe cele wojenne.

— Sonnino naradzał się przez czas dłuższy z posełm angielskim na notę papieża.

— W Kanadzie i w Stanach Zjednoczonych zbóża ożime rozwinęły się ku ogólnemu zadowoleniu, mimo niekorzystnej, ostrej zimy.

— Stan pszenicy jest w Hiszpanji dobry, w Irlandji, Szwajcarii, Kanadzie i w Stanach Zjednoczonych — średni, w Danji, Wielkiej Brytanji i Szwecji — mierny.

— Minister wojny, lord Derby, zawiadomił, że rząd turecki zdecydowany jest wziąć udział w konferencji w sprawie wymiany jeńców wojennych.

Co słychać nowego?

Kiereński — dyktatorem?

Według informacji „Echo de Paris“, kongres moskiewski zajmie się przede wszystkim sprawą udzielenia Kiereńskiemu pełnomocnictw dyktatury wojennej wraz z powierzeniem mu władzy naczelnej nad wszystkimi środkami komunikacji.

„Patriotyzm dzieci.“

„Riecz“ z dnia 31 ub. m. zamieszcza notatkę następującą: Centralny komitet organizacji ochotniczej armji rewolucyjnej otrzymał list dwunastoletniego chłopca, pragnącego pomódz wolnej Rosji drogą utworzenia „Dziecięcego bataljonu śmierci“. „Niech panowie poproszą A. F. Kiereńskiego o pozwolenie — pisze młodociany patriota — jeżeli nie można, to pozwólcie mi wstąpić do szeregu bataljonu rewolucyjnego. Ja już jestem duży. Jestem przekonany, że „dziecięcy bataljon śmierci wznowi rygor“.

Przed powstaniem na Syberji?

Do londyńsk. „Daily Mail“ donosi stały korespondent z Syberji, iż w poszczególnych miejscowościach prowincjonalnych Syberji daje się zauważyć ruch zmierzający do powstania. Powodem ruchu tego mają być podobno pewne niepopularne zarządzenia rządu, który nie zważa na życzenia i uzasadnione żądania całej ludności miejscowej, lecz uwzględnia tylko stanowisko klas uprzywilejowanych. Ludność tubylcza oraz kolonści nierosyjskiego pochodzenia są systematycznie upośledzeni, wskutek czego szerokie koła społeczeństwa zdradzają usposobienie coraz wyraźniej przeciwrosyjskie.

Socjaliści rosyjscy a Ojciec święty.

W gazecie maksymalistów rosyjskich „Prawda“ piszą, że ze stanowisku socjalistycznego byłoby nader pożądanem, by Ojciec św. swoją akcją pokojową kontynuował w dalszym ciągu i nie dał odwrócić się od niej chwilowym niepowodzeniem.

O łacińskich zgłoszki.

Niemiecki minister wojny v. Stein wydał rozporządzenie, według którego nie wolno biurom wojskowym cofać podań i prośb dlatego, że są pisane łacińskimi zgłoszkami.

Delegaci amerykańscy w Rosji.

Londyński „Times“ dowiaduje się ze źródeł waszyngtońskich, że sprawa wystąpienia specjalnych delegatów do Rosji jest już w kierujących kołach politycznych zdecydowana ostatecznie.

Chodzi o dalszy krok w akcji zapoczątkowanej niedawno przez podróż generała rosyjskiego Koczaka do Stanów Zjednoczonych w charakterze delegata rządu petersburskiego. Obecnie delegaci amerykańscy

mają zadanie na terytorium rosyjskim prace, powierzona Kołczakowi prowadzić w naszym ołagu.

Rosyjska straż za wybrzeżem zdeorganizowana.

Według doniesienia Reutersa, rosyjski minister Lebedjew wyjechał na inspekcję straży na wybrzeżu bałtyckim. W sprawozdaniu swym, przesłanym telegraficznie Kiereńskiemu, stwierdza Lebedjew, że jedna z większych baterji nadbrzeżnych, w której rejonie zatonał torpedowiec pułkownika Burakowa, jest zupełnie zdeorganizowaną i zdeorganizowaną. Wielkie działa pokryte były kupą kamieni i śmieciami i gdy minister przybył o godz. 10 przed poł. z wizytą, załoga cała była pogrążona we śnie. Minister zarządził wtedy alarm, którego jednak wykonać nie było można, gdyż telefon i sygnały nie funkcjonowały.

Wielkie nadzieje w Rosji.

W Rosji wielkie nadzieje pokładają na naznaczoną na 25 września konferencję w Moskwie. Opinia publiczna przewiduje, że kongres ten podtrzyma politykę Kiereńskiego. — Zwraca uwagę fakt, że na 1700 delegatów tylko 100 będzie reprezentowało Radę robotniczą i żołnierską.

Zgoda 3-ch rządów.

Terazszenko po naradzie z ambasadorami Francji i Anglii, oświadczył na naradzie gabinetu ministrów, że zupełna zgoda poglądów istnieje między trzema rządami w sprawie konferencji stockholmskiej. Kiereński oznajmił, że bez względu na zapadłe w Stokholmie rezolucje, Rosja pozostanie wierną traktatom i przymierzom.

Powodzenie rosyjskiej pożyczki.

Pożyczka wolnościowa ros. miała wielkie powodzenie na Kaukazie, szczególnie w dużych i bogatych miastach.

W Tylicie podpisano przeszło 35 milionów, a w Baku 45 milionów w tym znajdują się 4 miliony rubli, zebrane na urządzonym dobroczynnym koncercie.

Nowa umowa koalicyjnej.

"Journal des Debats" donosi: Na ostatniej konferencji koalicyjnej, w Londynie zawarto nową umowę państw koalicyjnych, regulującą w uzupełnieniu dawnej umowy londyńskiej, sprawę pokoju oddzielnego, odszkodowań wojennych i rozbrojenia powojennego na lądzie i morzu. Rząd francuski zawiadomił izbą o nowej umowie na posiedzeniu tajnym.

Zniknięcie jaj.

Pobył w Galicji hr. Pachty z Wiednia, delegata Centr. Urzędu żywnościowego wydał nadzwyczajne rezultaty: jaja znikły zupełnie z miast galicyjskich, w szczególności z Krakowa. Natomiast Wiedeń i inne miasta zachodniej monarchji otrzymują jaja z Galicji kilkanaście wagohów tygodniowo.

Bilety teatralne wzamian za złoto.

Intendentura teatrów królewskich w Berlinie podaje do wiadomości, jak donosi "Lok. Anz.", że za każdą monetę złota, zapłaconą za bilet do tych teatrów, wydawany będzie nadto jeden bilet bezpłatnie w tejże samej cenie.

Nowe pobory w Rosji.

Piotrogrodzki "Ruski Inwalid" dowiaduje się, że w najbliższym czasie zarządzono zostaną w całym kraju ponowne pobory uzupełniające. Celem poborów tych jest zorganizowa-

TEATR PARYSKI — Tylko 4 występy

Stanisławy Lubicz = Sarnowskiej

w otoczeniu własnego doborowego zespołu

wtorek dnia 4 września.

Siostra Helena

Komedja w 3-ch aktach Engla

w czwartek dnia 6 września.

Panna Ziuta moja żona

Komedja w 4-ch aktach Garault'a.

w środę dnia 5 września

WALKA MOTYLI

Komedja w 4-ch aktach Sudermana

w piątek dnia 7 września.

"Koteczka"

Komedja w 4-ch aktach Victora.

Bilety do nabycia w cukierni W-go Jaskowskiego.

nie jak największej liczby żołnierzy wśród których zarząca pokojowa nie jest jeszcze zanadto rozpowszechniona. Organ militarnych kół rosyjskich oblicza, że w taki sposób Kiereński uzyska mniej więcej dwumiljonową armję.

Będzie to armja złożona z młodych żołnierzy niewyćwiczonych co prawda, lecz bardziej pełnych zapału bojowego niżli armja starszych żołnierzy polityków.

Cała Azja musi znaleźć się w ręku koalicyjnej.

Cała Azja musi znaleźć się w ręku koalicyjnej. takie jest hasło, w imieniu którego występuje od pewnego czasu prasa angielska, zmuszając Rosję do brania coraz żywszego udziału w walkach na terenie azjatyckim. Teraz przestrzega przed zanadto wielkim zaangażowaniem się w Azji wojsk rosyjskich gazeta umiarkowana "Moškowskija Wiedomosti". Według tej ostatniej na rozszerzeniu posiadłości w Azji zależy w pierwszym rzędzie Anglii, lecz Rosja zainteresowana jest tylko w Syberji i Mezopotamji, podczas gdy sprawa Azji Przedniej, Syryi, Palestyny itd. pozostaje dla niej naogół dość podrzędna.

"Pułki tatarskie".

Bund donosi: Muzułmański komitet wojskowy w Symfarpolu postanowił sformułować żołnierzy tatarskich jako osobną jednostkę wojskową. Gdy rosyjski komendant brygady sprzeciwił się temu postanowieniu, Tatarzy opuścili demonstracyjnie obszary i obsadzili tatarską szkołę.

Na ostatnim kongresie tatarskim w Kazaniu postanowiono tworzyć bezwarunkowo tatarskie pułki na wzór ukraińskich

KŁOSKI.

W jednym z pism poznańskich maluje koresp. krakowski następujący obrazek:

Na równinach, pod Krakowem, ściela się już żołnierska złota. Zaledwo gospodarze plon zwiezieli do stodoł, a już jak zgłodniałe kruki rzuciły się na pola przedmiejskie kołby i zbierają uronione na roli kłosey

Zdaleka, te ciemne postacie, chyłące się mlarowo, wyglądają jak szereg widm; zbliska wywypukła się o gromna różnaitość typów; tu sta ruszka o kij, w sukni pamiętajacej lepsze czasy, z garścią zboża w chudej, trzęsacej ręce, tam młoda, rośla dziewczyna w drwanianych trepkach uwijsa się zrepcnie i już ma cały snop w chustce na plecach, ów dzie cała rodzina urzędnicza wyległa na tańszą aprowizację... mąż zakenowany nowością sytuacji położył się zdaleka i czyta, udając, że to nie jego rodzina, mama ziarna oczyszcza, a ozwore dzieci pracuje z zapalem...

Bidoki... co ta wojna z ludziami! wyprawia... taki pon a kłoski!

zбира... — załamuje ręce litosc wa gospodini i jest naprawdę wrzuszona, ale przyjechawszy na drugi dzień do miasta, podnosi po 10 h na każdym litrze mleka, bo musi sobie przeciwieć powietwaś wczorajsze przymusowe miłosierdzie.

Ciekawą jest psychologia tych dusz; rozcieńczając mleko wodą, kobieta z naszej wsi nie zdaje sobie z tego sprawy, że popełnia czyn karzygodny, przeciwnie, jest głęboko przekonana, że ma zasługę wobec ludzkości i nieba, bo większą ilość spragnionych "bidoków" napoi.

Otwarcie

królewsko - polskich Sądów.

Wczoraj nastąpiło w Królestwie otwarcie królewsko - polskich Sądów. Chwila to ważna i doniosła w dziejach naszych. Gdy przed czterdziestu jeden laty rząd rosyjski wprowadził t zw. "reformę sądową" w Królestwie Polskim, która była niezem innym, jak zamknięciem sądownictwa polskiego, otrzymaliśmy sądownictwo obce, wynaradawiające i wrogie miejscowej ludności. Polaków zaczęto usuwać z sądownictwa, tak, że wkrótce nie mogli oni zająć żadnej, już nie tylko wyższej, ale nawet i średniej posady w sądach, nawet sędziami pokoiu mianowanymi rósjan, przybyłych z głębi ich ojczyzny; nie znających ani języka naszego, ani zwyczajów, ani charakteru ludności, w s r ó d której mieli spełniać urząd sędziego. Położenie było rozpacziwe, szczególnie od chwili, gdy sądy rosyjskie z początku względnie niezależne, w następstwie stały się powolnym narzędziem polityki rusyfikacyjnej u nas.

Dziś posiadamy znowu nasz własny, Polski, Królewski Sąd, którego przedstawiciele pójda śladem swych poprzedników, znanych szeroko ze swej kryształowej uczciwości, sumienności i wysokiego poziomu tak etycznego, jak również naukowego.

Kilku dawnych sądowników, którzy zawód sądowniczy jeszcze przed "reformą sądową" oraz cały szereg prawników młodszych stanowią kadry polskiego sądownictwa, ożywionego jaknajszlachetniejszą intencją służenia wiernie i z pożytkiem państwu polskiemu.

Witamy zmarłychwstałe sądownictwo polskie, składając mu życzenia zbożnej pracy dla dobra i szczęścia Ojczyzny naszej.

Wczoraj w sobotę o godz. 10 rano w głównym kościele Bazyliki Jasnogórskiej przeor OO. Paulinów ks. Piotr Markiewicz, odprawił solenne nabożeństwo z okazji otwarcia w Częstochowie Królewsko - Polskiego Sądu Okręgowego.

Na nabożeństwie byli obecni przedstawiciele władz okupacyjnych; Rady miejskiej, Magistratu, korporacji i stowarzyszeń w naszym mieście.

Po skończeniu Mszy św. O. Piotr Markiewicz przemówił do zebranych sędziów i przedstawicieli palestry, winiąc im i życząc powodzenia w pracy w powstałym sądownictwie polskim.

W czasie nabożeństwa chóry jasnogórskie wykonywały pienia religijne, a na zakończenie uroczystości kościelnej odśpiewały hymn „Boże coś Polskę”.

KRONIKA.

J. E. ks. Biskup Stanisław Zdzitowiecki do ludu wiernego.

Jego Ekscelencja Biskup Kujawsko-Kaliski, ks. Stanisław Zdzitowiecki wydał odezwę do duchowieństwa i ludu wiernego, w której między innymi powiedziano:

„Jak Polska długa i szeroka, wszędzie w miastach i siołach świętymy chwalebna rocznica zgonu naszego bohatera. Niech wspomnienie imienia jego i czynów chwalebnych krzepi nas i nie pozwoli nam opaść na duchu. Głęboko wyryjmy sobie w pamięci słowa tego bohatera, że Polska nieśmiertelna. Nieśmiertelna Polska stała się żywotną i jest już w przedniu zupełnego zmartwychwstania.

Wzywam więc Wielebne Duchowieństwo i wszystkich moich Ukochanych Djecezan i tych wszystkich, których sercu drogą imię Polskie i wspomnienie naszego bohatera, do obchodu setnej rocznicy jego zgonu.

Gdy rocznicę tę święcić będziemy, nie zapominajmy ani na chwilę, że duch bohatera z przed tronu Boga najwięcej się rozraduje, gdy w czyn wprowadzimy wskazania bohatera:

Pierwszy krok do zrzucenia niewoli jest odważyć się być wolnym; pierwszy krok do zwycięstwa: poznać się na własnej sile. Gdy podli będziemy, chciwi, interesowni, nie dbający o kraj swój, słusznie abymy potem mieli kajdany na szyjach — od nas samych zależy na sprawa rządów, oby czajów.

Z okazji 200-letniej koronacji cudownego obrazu.

Bractwo Koronacji Matki Boskiej i arcybactwo różańcowe, urządza w dniu 8 bm. o godz. 9 rano w Kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze, solenne nabożeństwo z okazji 200 letniej rocznicy koronacji cudownego obrazu.

Na nabożeństwo to zaprasza się wszystkich członków tychże bractw. **Jutrzejsze zebranie w sprawie obchodu rocznicy Kościuszkowskiej.**

Jutro w poniedziałek 8 bm. w sali Magistratu o godz. 6 po poł. odbędzie się pierwsze zebranie Komitetu organizującego uroczysty obchód 100 nej rocznicy śmierci bohatera narodowego Tadeusza Kościuszki.

Dzisiejsze zebranie pracowników związku mącznego.

Dziś w niedzielę 3 b. m. o godz. 3 po poł. w lokalu własnym (Wały 22) odbędzie się zebranie pracowników związku mącznego.

Wobec bardzo ważnych spraw, pożądanym jest jaknajliczniejsze przybycie członków.

Wystawa — pokaz.

Zarząd Czest. Twa Ogrodniczego za pośrednictwem „Gońca” uprasza pp. wystawców i tych, którzy mają zamiar wystawić na wystawie swe produkty, aby w niedzielę o g 4 po poł. przybyli na zebranie, na półka doświadczalne, przy ul. 7 Kamienic. **Tylko do 5-go września.**

Dowiadujemy się, że w biurze dyrekcji Policji, ul. Panny Marii nr. 47, przyjmowane są zapisy tych z pośród byłych pracowników kolejowych, któ-

rzy chcą pracować na kolejach miejscowych.

Zgłoszenia przyjmowane są tylko do 5 września włącznie.

Pisownia w sądownictwie.

Mocą zarządzenia dyrektora departamentu sprawiedliwości urzędnicy sądowi winni są stosować się w pisowni do uchwał, powziętych przez Krakowską Akademię Umiejętności.

Zebranie cechu ślusarzy.

W niedzielę 9 b. m. o godz. 3 i pół po poł. odbędzie się w sali Magistratu zebranie członków Cechu Ślusarzy w celu wyborów starszych zgromadzenia.

Sprawy miejskie.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu (mawiano między innymi następujące sprawy:

O handel na Nowym Rynku.

W sprawie prośby mieszkalców Starego Rynku, aby prowadzony dotychczas handel na Nowym Rynku przez wzgląd na bliskość świątyni przeniesiony całkowicie na St. Rynek, Magistrat rozstrzygając, że przez przychylenie się do prośby jednej z części mieszkańców miasta narażałoby interesy innej nawet może większej, oraz wobec braku innego odpowiedniego na ten cel placu, zgadzając się z częścią wywodów petentów zatwierdza sprawę częściowo przez oddzielenie z placu 50 metrów licząc od muru kościoła, które to miejsce ma być wolne od handlujących.

Powiększenie lokalu szpitala dla zakaźnych.

Wskutek konieczności powiększenia lokalu szpitala dla chorych zakaźnych, powołał się na to, że w piątek, Magistrat wynajął lokal fabryki p. Olszewskiego, wraz z instalacją elektryczną.

Podniesienie płacy.

Magistrat uchwałił na propozycję Dep. Gospodarczej podnieść płacę dzienną rzemieślników z mk. 7 do 8, robotnikom z 3 do 4 i nieletnim z 2 do 3.

Decernat Dep. elektrycznej.

Decernat Dep. elektrycznej Magistrat powierzył ławnikowi J. H. Górskiemu.

Prąd elektryczny będzie droższy.

Magistrat postanowił zaakceptować proponowane przez Stację Elektryczną podwyższenie cen za siłę i światło elektryczne o 20 proc. Uchwała ta przedstawioną będzie Radzie miejskiej **3000 mk. dla komitetu**

Kościuszkowskiego.

Mag. postanowił przedstawić do zatwierdzenia Radzie kredyt dla komitetu Kościuszkowskiego w sumie mk. 3000.

Ulica Tadeusza Kościuszki nie Teatralna.

Magistrat m. Częstoch. postanowił przedstawić Radzie projekt, aby ku uczczeniu pamięci 100 lecia zgonu bohatera narodowego przemianować ul. Teatralną na ulicę Tadeusza Kościuszki.

Przyznać trzeba, że wybór ulicy i pomysł nader szczęśliwy.

Wszędzie chleb jednakowy.

Niektórzy wzdychają nad naszym chlebem kartkowym, z zazdrością myślarz o chlebie tych, co się ewakuowali. Tańszym dobrze! Ale...

Pisma rosyjskie moskiewskie zamieściły wyjaśnienie komitetu zaprowiantowania, że „przy sumiennym wypieku chleb powinien być dobry”, a nieodsiana lub odsiana na 80 proc. mąka (tylko taką wolno w Rosji wy-

rabiać) wpływa jedynie na kolor chleba. „Skarga właścicieli na gatunek mąki nie ma podstaw”.

„Oświadczenie właścicieli, że będą sami niezadowoleni ze złego wypieku nie mogą wpływać na zmianę, bo piekarze i robotnicy podlegają swojemu związkowi (!?) też jest nieuzasadnione, bo przecież związek jest również zainteresowany w wypieku dobrego chleba”.

A tymczasem chleb bywa niedopieczony i surowy idzie do sprzedawcy. Sędziocy o tym szereg protokołów.

Wszędzie jednakowo!

Osobiste.

Dentysta Michał Rozenowicz powrócił z wywczasów letnich i rozpoczął przyjęcia.

Ostatnie występy teatru Polskiego.

Dziś w niedzielę w teatrze „Paryskim” ostatnie występy zespołu artystów teatru „Polskiego” w Warszawie p. Marią Przybytko-Potocką na czele.

Odegrane będą: komedia W. Perzyskiego p. t. „Szczerze Frania” i „Klacyjska” A. Schmitzlera.

Z teatru.

Pierwszy występ Przybytko-Potockiej.

Kiedy pociąg do teatru i szkoła paryska odwabiły Zapolską od romansu i roweli i gdy „Zabusia” ujrzała po raz pierwszy światło kinietów — wywołała to burzę nielada. Autorce zarzucano, że sztuka jej jest niemoralna, iż niepotrzebnie i niedyskretnie odsłania to, co winno pozostać w ukryciu.

Dzisiaj patrzymy na „Zabusię” inaczej. Nie przeraża nas już zawile zagadnienie zdrady małżeńskie! Kobieta dzisiejsza, niestety, a może Bogu dzięki, nie jest Zabusią, którą już tak stworzono, że i męża i przyjaciela zdradzać musi, a od tej „całej literatury”, nie wychodzą jej włosy z głowy, jak mówi Zabusia.

A mężczyźni? Czy są tacy jak Rak, ów mąż, na którego patrzymy z politowaniem, jak na małe niezaradne dziecko.

To nie jest nawet mąż pantofel, lecz safanduta, któremu można wmałbiać przeróżne bajeczki. Siostra jego, to ekstakt cnoty, ale ozy istnieją teraz ludzie z żelaza, kiedy tak modne są miedziane czoła?

Pani Przybytko-Potocka w roli głównej wyudałnia wszystkie niepospolite cechy swego talentu, zwłaszcza w akcie 3 m, kiedy i w „Zabusi” budzi się instynkt macierzyński. P. S. Broniszówna nie znalazła zbyt wielkiego pola do popisu w roli Maniewiczowej, ale pamiętając jej kreację Joanny D'Arc w warszawskiego Teatru Polskiego, mamy nadzieję ujrzeć p. Broniszównę w roli bardziej odpowiadającej jej talentowi. Rolę Marii dobrze potraktowała p. Ordężanka, a z ról męskich wymienić należy p. Janowskiego, w roli męża „Zabusi”, oraz p. Bogusławskiego.

Reżyserja naogół dość staranna.

A. P.

Zbliża i zdaleka.

Szwajcarka i węgle niemieckie.

Na konferencji szwajcarskiej przemysłowców uchwalono założyć specjalny bank p. t. „Szwajcarskie towarzystwo przewozowe”, które miało na celu finansowanie dostawy węgla z Niemiec.

Miljonowa pożyczka.

Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej Lublina polecono Magistratowi zaciągnąć długoterminową pożyczkę

na sumę miliona rubli i krótkoterminową w wysokości stu tysięcy rubli.

Katedra w St. Quentin w gruzach.

Piękna katedra w St. Quentin, która była przedmiotem podziwu obcych dumą Francuzów, a cennym zabytkiem historycznym, leży w gruzach.

Kto zniósł z powierzchni ziemi ten pomnik starej kultury francuskiej którego już czy przyszłych pokoleń oglądać nie będą mogły, co do tego spór się jeszcze toczy.

Ze strony francuskiej oficjalnie oświadczają, że do katedry w St. Quentin nie strzelali działa francuskie, że katedra została podpalona przez Niemców.

Niemcy, przeciwnie, twierdzą, że gruzy katedry są wynikiem ostrze liwania ze strony Francuzów. Dnia 16 sierpnia niemiecki biuletyn wojenny donosił, że na St. Quentin padło 8000 pocisków, wskutek czego dom parafialny a następnie i katedra stanęły w płomieniach.

Już od 9 kwietnia katedra otrzymała ciężkie uszkodzenia z powodu 5 celnych strzałów, a liczba takich strzałów od połowy sierpnia podniosła się do liczby 300.

Pałac sprawiedliwości, kościół św. Marcina i St. Eljasza, liceum, ratusz, poczta, teatr, giełda i bank francuski również otrzymały setki granatów. Wogóle, według informacji niemieckich, Francuzi i Anglicy dali 8000 strzałów na St. Quentin, a bombardowanie z dnia 15 sierpnia pozostawiło kres istnieniu katedry.

Niemcy poczynili zdjęcia fotograficzne uszkodzeń stopniowych katedry. Nie dość na tem, ażeby się zaasekurować przed zarzutami, posiadają nawet zdjęcia filmowe, które uwidoczniają uderzenia nieprzyjacielskich granatów i wskazują kierunek strzałów.

Na podstawie tego Niemcy przeczą, by katedra St. Quentin padła ofiarą niemieckiego podpalenia. Wy wody te obustronne nie zmieniają oczywiście tego smutnego faktu, że piękny zabytek sztuki nie istnieje już i — istnieć nie będzie.

Z ostatniej chwili.

Największy

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 1 września.

Zachodni plac boja.

Front nast. tronu ks. Rupprechte Bawarskiego.

We Flandrii trwała walka artylerji w nasypach i po obydwóch stronach od Ypern, oprócz walk przedpolowych nie było działalności wiechoty. W Artois ożywił się po spokojnym dniu o gwie od kanału Labasse aż do południowego brzegu Scarpey, wieczorem, front wojsk niemieckiego nastąpił cy tronu.

Pod osadą Hutebise przy Chemin des Dames zaatakowali francuzi po silnym działaniu artylerji z wielkimi siłami.

Częściowo zdobyty teren nieprzyjaciela odebrano mu przez przeciwnatarcie, o kilka kawatków rowów walczono całą noc zacięcie. Pewna liczba jeńców pozostała w naszym ręku.

Ataki przeciwnika przy Górze Zimowej i na południe od Corbeny rozbiły się z wielkimi stratami. Pod Verdun nie walczono za dnia. W godzinach wieczornych wzmożła się działalność artylerji w niektórych odcinkach znowu znaczenie.

Front gen. marsz. półnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

Przedsięwzięcie bawarskich wojsk szturmujących przy kanale Ren-Merne miało zupełny rezultat. Oprócz krwawych strat stracili francuzi i jeńców.

Front wschodni:

Front wojsk gener. feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

Nad Dźwiną, szczególnie pod Ill-lux, dalej pod Smorgoniami i Baranowiczami była wczoraj działalność bojowa mimo niekorzystnego powietrza ożywioną niż zwykle.

Na północ kolei Kowel — Luck stwierdzili wywiadowcy nasi dobry skutek naszych miotaczy min i artylerji w rowach nieprzyjacielskich, z których przeprowadzono jeńców. Pod Tarnopolem i Husiatynem wypędzono rosyjskie oddziały wywiadowcze w walce zbliża.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka Mackensena

W górach na północ zachód od Focansi wyrzuciły wojska niemieckie rumowiska z zacięcie bronięce stanowiska na wzgórzach. Pod Maxinini i nad dolnym Seratem wiały się niemieckie i bułgarskie oddziały szturmujące w stanowiska rosyjskie, pokonały załogę i powróciły z wielką liczbą jeńców.

Front macedoński.

W łuku Cerny zaczęli bataliony włoskie pod Paralivo wojska odrzuciły nieprzyjaciela i wzięły jeńców. Pod Dobrym Volem rozbiło się kilka serbskich ataków, na zachód od Wardaru ataki francuskie przed stanowiskami bułgarów.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ladendorff.

Polecam Podeszwy drewniane sandały sprzedaż hurtowa i detalicz.
ulica Teatralna № 26
K o t t.

Organizacja — to nasza siła!

Kartofle.

W Poniedziałek dn. 3. września r. b. winni się zgłosić po zakup kwitów na kartofle na kartki A-B serji XVII-iej w ilości 6 funt. na osobę za 60 fen. mieszkańcy:

I. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 1. ul. Mirowska

II. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 5. ul. Nadrzeeczna 49.

III. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 9. ul. Warszawska 54.

IV. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 17. ul. Ogrodowa 22a.

Kartofle wydawane będą, jak dotąd w magazynach przy fabryce Pelcerów od 9-iej rano do 4-iej po południu na mocy wykupionych kwitów (kartki A-B należy oddawać w okręgu) Dalsza sprzedaż będzie ogłoszona, w miarę nadejścia kartofli.

Węgiel.

Miejska Deputacja Żywnościowa powiadamia, że kupon Nr. 11 na 1 pud węgla za 75 fenigów ważny jest tylko do 15-go Września włącznie. Wszyscy więc posiadacze tych kuponów winni zgłosić się do tego czasu po zakup przypadających ilości węgla, gdyż po wskazanym terminie żadne reklamacje nie będą uwzględniane.

Miejska

DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA w Częstochowie.

CZĘSTOCHOWSKIE
Wyroby Cementowe
p. f. „TRWAŁOŚĆ”
ulica Panny Marji Nr. 61.
Na składzie: posadzki różnych gatunków i kolorów, schody, rury kanalizacyjne, wanny kąpielowe, chodniki trotuarowe, bloki, pustaki. Przyjmujemy obstalunki balkonów i upiększenia domów.

Kursy dla Ochotników przez ZAKŁAD FROEBLOWSKI Stanisławy Ligęzówny
w Częstochowie, ul. Teatralna 9. dom dr. Pisarszewskiej.
Zapisy pań i dzieci codziennie prócz świąt. Kancelarja otwarta od 11—1 w południe od 4—7 popołudniu.
Rozpoczęcie zajęć 1 Września.

Pensjonat dla Panienek ceny przystępne ul. Panny Marji 43 drugie piętro front. 730—

Nowootworzony chześcijański skład, kupuje i sprzedaje po cenach umiarkowanych różnego rodzaju używane meble; pianina, maszyny do szycia i t. p. ul. Panny Marji Nr. 73 obok parku przyjmując w komle.

Do sprzedania dom parterowy w dobrym punkcie handlowym ulica i rynek Wieluński Nr. 31 Wład. Jasnogórska Nr 9

Potrzebny jest lokal na muzeum krajoznawcze. Wład. E. Sojecki Teatralna 23 m. 8 741

Meble mahonowe do sprzedania. Dojazd Nr 19 m. 14 753—

Maturzytka, z wieloletnią praktyką naukową, poszukuje lekcyj. Wład. w „Gońcu” sub „Maturzytka” 754—

Dentysta
MICHAŁ ROZENOWICZ
p wrocław
przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 pp.
Częstochowa ul. Panny Marji № 35

Ofiary:

Na internowanych Legionistów Józef Szewczyk mk. 1 kwit 802

Pracownia ubiorów damskich Łdziołowych Mistrzini ochotowej
Lucji Juraszek.
w Częstochowie ul. P. Marji Nr. 38 przyjmuje wszelkie roboty w zakresie krawieczyny wchodzące: kostjomy, suknie, mundurki i czapki dla pensjonarek. Przy pracowni szkoła kroju i szycia przyjmujemy również odwiezienia i prserobki

Futro w dobrym stanie do sprzedania. Teatralna Nr. 16 Wład. u „stróża” 742—

Umeblowany pokój, słoneczny (front na wschód lub południe) na trwałe wydzierżawienie poszukiwany. Wład. w Gońcu

Owoce do sprzedania na pudy po cenie niskich Szkoła 15 Baryłki. 728—

Poszukuję się Francuskę z ukończeniem 6-7 klas, w ardeństwie Polskiem do dwójga dzieci na wieś. Oferty w Gońcu do „dwójga dzieci” 749—

Stancja dla uczniów z elektrycznością pokój umeblowany ul. Panny Marji Nr. 42 m. 3 762—

Hurtowy i Detaliczny skład Patefonów i gramofonów wielki wybór płyt. Specjalnie aparaty dla restauracji. Reperacje dokładnie tania ul. P. Marji Nr. 19. pod „Teatrem Paryskim” 761—

Sprzedane kwit lombardu kasy Pol. Oszczęd. Nr. 21908 760—

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od czwartku 30 sierpnia do poniedziałku 3 września r. b. włącznie.
Sensacja!

Córa gór (czyli cyganka)

Dramat mimiczny w 4-ch wielkich częściach z **Astą Nilsen** w rol. głównej.

Gotrau uczy się tańczyć
 (komiczny)

Hubus pogromcą lwów
 (bardzo komiczny)

Na d program Polioja w New-Yorku. zdjęcie z natury

Uwaga: W piątek 31 Sierpnia w sobotę 1 i niedzielę 2 Września z powodu wynajęcia sali dla teatru Polskiego z Warszawy przedstawienia Kinematograficzne trwać będą tylko do godziny 8ej wieczorem.

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. Szulca

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 2 do czwartku 6 Września 1917 roku.

Najnowsze arcydzieło kinematograficzne!

SZKIELET

albo **Życie - to sen...**

— Głęboki dramat życiowy w 6-ciu aktach. —

Niezwykle zajmująca treść. — Wspaniała wystawa. — Niewidziane dotychczas efekty świetlne. — W roli głównej słynna z urody i talentu

Ellen Richter

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Aloizego Salzberga.

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Częstochowskie Koło Okręgowe P. M. S.

otwiera z początkiem 1917/18 roku szkolnego

Seminarjum

NAUCZYCIELI LUDOWYCH

w Częstochowie

Egzaminy na kursy I i II rozpoczyna się 3-go września 1917 roku

Podania przyjmuje i wszelkich wskazówek udziela Kancelaria Seminarjum, ul. św. Barbary Nr. 15-a (oficyna) codziennie od 10-12 rano.

Akcyjne Towarzystwo „Praga” w Warszawie

wyrabia na zasadzie pozwolenia Zarządu Cywilnego przy Generał-Gubernatorstwie Warszawskim

„MYDŁO RENOMA”

Cena jednego kawałka około 100 gramów/ 1/4 f/w handlu detalicznym Marek: 1.

Cena jednego kawałka około 200 gramów 1/2 f. w handlu detalicznym Marek: 2.

Zamówienia hurtowe przyjmuje na powiaty CZĘSTOCHOWSKI, SOSNOWICKI i WIELUŃSKI **Maurycy Neufeld, CZĘSTOCHOWA.**

Ządać we wszystkich składach aptecznych, sklepach mydlarskich i kolonialnych.

Szkoła Chemiczna

Inż. Chemika **A. DUCHOWICZNEGO**

Warszawa, ulica Marszałkowska № 99

Kurs nauk 2-letni z programem wyższych szkół chemicznych. Programy i informacje wysyła gratis sekretariat.

Semestr rozpoczyna się 15-go Września.

PIERWSZA SZKOŁA

Lekarsko-Dentystyczna

egzystująca od 1897 roku

Lekarza-dentysty LUDWIKA SZYMAŃSKIEGO

w Warszawie, Marszałkowska 151, dawniej Nowomiodowa № 1.

Nagrodzona na wystawie higienicznej medalem

Przyjmuje nowowstępujących z 6 cio klasowym wykształceniem. Wiadomość i program w kancelarii szkoły bezpłatnie. 10156

Odpowiedź

Z przyczyny licznych zapytań, jak odróżnić oryginalne proszki od bólu głowy „Migreno-Nervosin z kogutkami” wyrobu aptekarza A. Gąseckiego w Płocku, firma ta komunikuje, iż z zewnętrznego wyglądu trudno niewtajemniczonym odróżnić od podrabianych, które jako oryginalne w niebываłej obecnie ilości są proponowane aptekom i składom przez niesumiennej agentów Firma zatem ostrzega WW. PP. właścicieli aptek i składów aptecznych przed nabywaniem wspomnianych proszków, zaznaczając iż obecnie już od 4-ch miesięcy każda ilość, począwszy od 50 proszków jest wypuszczana w pudełkach drewnianych, oklejonych **niebieskim pergaminem** wypełnionym **wodnemi kłafkami kogutkami i napisami A. Gąsecki.** Zwraca się też uwagę klienteli, aby nabywała proszki tylko w firmach godnych zaufania. Hurtowa sprzedaż: **A. Gąsecki w Płocku** lub Apteka **A. Gąseckiego, Freta 16** w Warszawie. 0216-2-1

Dr. K. Okuszeko

Przyjmuje od 1 Sierpnia w godz. p. p. 4-6-jej choroby wewnętrzne i dziecięce
Teatralna 16-11 piętro, Częstochowa.

DOKTOR MEDYCYNY Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p. Panie od 12-1 po południu.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-12 i 3-6

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej, przyjmuje codziennie od 8-1 i od 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

STANISŁAW RUMSZEWICZ

advokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7. parter front (obok sądu pokoju I-go okręgu).

Przyjmuje od 9-jej do 9 i pół rano i od 2-jej do 5-jej po południu.

Poszukuję mało używanej maszyny do pisania systemu „Underwood” lub „Remington” Oferty do Adm. „Gońca” dla D. B. 738-
 Potrzebni są do szpitala dla zakaźnych: umiający czytać i pisać: 1 postugawa, 2 postugacki. Blizsze wiadomości w szpitalu ul. Jana Nr. 15 758-